

చిరాగ్ నాని ఎఱుకున్నాడు గోపాలం.

తొమ్మిదిమ్మప్పాపు కూడా అంబు పోయింది.

తొమ్మిదిమ్మప్పాపు తావలసిన కంకరం గాడు ఎఱు తాలేడు. తొమ్మిదిమ్మప్పాపుకి వచ్చే వెంకటప్పామి కూడా ఇంకా తగలడలేదు.

“ఏమొచ్చింది దీవేణ? — ఒక్కరైనా వచ్చి వచ్చేట్టు లేదా?” అని తిట్టుకున్నాడు గోపాలం.

Handwritten signature: 'S.S. Narayana'

కె. ఎన్. వి. నరసింహం

“ఏమిటి, సార్! మీ ప్రెంట్స్ వరూ వచ్చినట్టు లేరు?” రెండో సారి టి అందిస్తూ అడిగేడు కళ్లద్దాల ముసిలి సర్కర్.

ఒళ్ళు మండుకోచ్చింది గోపాలానికి. ఏడికి కూడా తోతువై పోయే వేపు. వెధవ—సామాసాని తింటున్నట్టు నన్ను తింటున్నాడు. ప్రెంట్స్ వరూ వచ్చి ఉట్టు లేరట! కనిపించడం లేదేమిటి? చా ముఖంలోకి మాసి నవ్వుతాడు పైగా!

వేడి వేడి టీని కనిగా రెండు గుక్కల్లో తాగేసేడు గోపాలం. ఇంక ఆ పోటల్లో కూర్చుని ఉండ బుద్ధి కాలేదు. చప్పున లేచి తిట్లు చెల్లించేసి బయట పడ్డాడు.

డుర్బర్రుమని స్కూటర్ స్టార్ట్ చేసి ఎక్కి కూర్చున్నాడు.

ఎక్కడికి పోవటం? కంకరంగా రెండుకు రానట్టు?

అదివారం కదూ? అంగోటీ కట్టుకుని తలంటుకుంటూ ఉంటాడు కాబోలు. అంబునా, త విక్కడ వెయిట్ చేస్తూంటాడని తెలియదూ? వెళ్ళి దులిపెయ్యాలి డర్టీ ఫెలోని.

అరటి పళ్ళు పిల్ల పక్కల్ని రాచుకుంటూ జయమని కదిలి పోయింది స్కూటర్. తూలి ముందుకు పడబోయి నిలదొక్కకుంది ఆ పిల్ల. గోపాలాన్ని, గోపాలం స్కూటర్లో యితో శక్తి తిట్టుకుంది; తిట్టింది.

మామూలుగానే ఎనిమిదన్నరకే పోటల్లోకి వచ్చేడు గోపాలం. టి తాగేడు.

సేగరెట్టు తాగేడు. పేసరు చదివేడు. కాని, ఏం లాభం? వచ్చి ఒకటింటాపు గంట గడిచినా, మామూలుగా వచ్చే మిత్రులు అవేల ఎవ్వరూ తాలేడు.

డింక్స్ పోటల్ ముందు అంబు రద్దీగా ఉంది. అదివారం కాబట్టి, అంకళ్ళు లేవు. కాని, జనం రద్దీమాత్రం మామూలుకన్నా ఎక్కువగానే ఉంది.

ఎందంటే ఇష్టం లేని దెబ్బకి? లక్ష్యాలికి!

అవును, ఎందంటే లక్ష్యవతికి విరాకు. రేల ఎండలోనే నా సరే కూరింగ్ గానెనూ, గొడుగు ధరించనివే ఇల్లు విడిచి వెలులికి రారు. అదీ అభ్యవసరి పరిస్థితుల్లో తప్ప. కాబట్టి ఈ పూలు లక్ష్యవతిగారు చచ్చినట్టు (పాపం శరీరంగాక!) ఘోరంగానే పడుంటారు. వాడూ, వానినిదానూ చతుర్ముఖ సారా యుగాంధో డంటారు. వెంటనే మధ్యాహ్నం దాకా పచ్చలంగా పొక్కు కొట్టచ్చు. అదిదాతం కాబట్టి వాళ్ళావిడ మిరచకాలు బట్టలు ఎలాగూ చేసే ఉంటుంది.

స్కూలులో పాఠశాల మలుపు తిరిగే సరికి గోపాలం వోల్టేజీ లాభాలం డారింది. 'అహో - మిరచకాయ బట్టి! మిరచకాయ! బట్టి!' అనుకుంటూ స్కూలులో స్వీడెక్కించేడు.

ఎనిమిది వారాల బిల్లింగ్ మేడ మీద ఒకింట్లో అద్దె కుంటున్నాడు లక్ష్యవతి. చెల్లుకింద స్కూలు రాసి మేడమెట్టెక్కేడు గోపాలం. 'ఒహో', మిరచకాయ బట్టి. నీ కోసం ఈ మెట్టు ఎంత శ్రమపడినా ఎక్కువైనా! అనుకుంటూ లక్ష్యవతి వాళ్ళింటి గుమ్మం ముందు కొచ్చి నిలబడి కాల్సింగ్ బెల్లు బజ్జర్ తిరవళ్ళంగా నొక్కేడు. బజ్జర్ నొక్కుతూంటే బట్టివీ చేతిలో పట్టు కున్నట్టు లక్ష్యవతికి.

'హానో, బట్టి! ఇంకా మాట్లాడినావేలే కదా ఈ నిలవాలం' అనుకుంటూ మళ్ళి ఎక్కడో పోయాడు.

లోపలనుంచి ఎంకీ ఎవ్వరూ రాలేదు.

బజ్జర్ మళ్ళి నొక్కేడు.

మళ్ళి నొక్కేడు.

మళ్ళి మళ్ళి మళ్ళి నొక్కేడు.

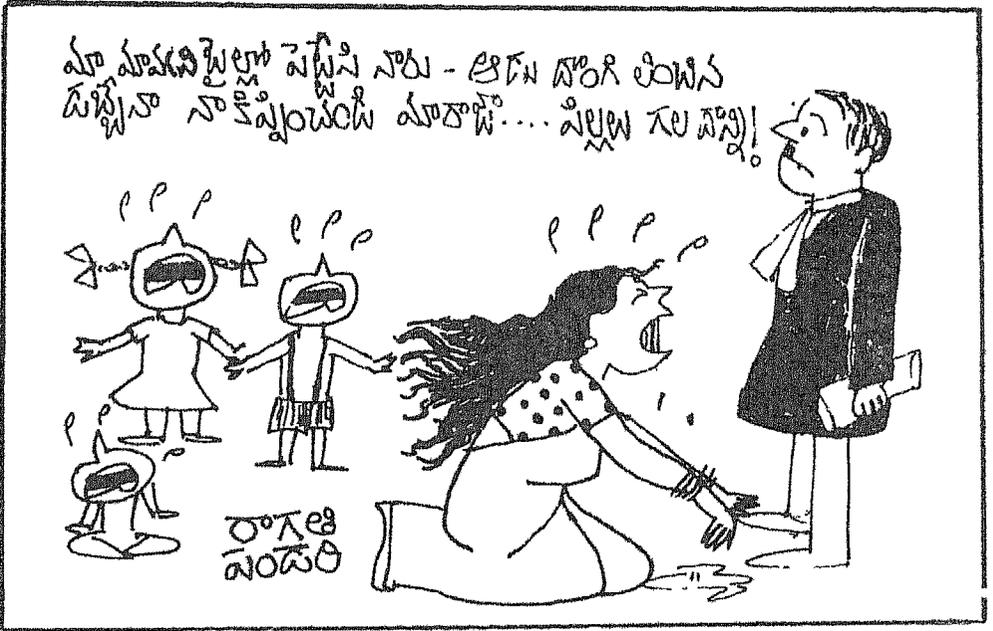
లోపల బెల్ మ్రోగుతుండడం వినిపిస్తూనే ఉంది. దానిలోబాటే ఏదో నవ్వు కూడా వినిపిస్తూంది. ఎవరి దా నవ్వు?

అరే! నవ్వులోబాటు ఏదో గొంతు. ఆడగొంతు - "ఏమండీ, ఏమండీ, ఏమండోయ్!" మళ్ళి నవ్వు.

ఉరికిక్కడదాడు గోపాలం. పక్కకి తిరిగి చూసేడు గోపాలం. పక్కవాటా గుమ్మంలో వచ్చి నిమిదిన్నరేండ్ల అమ్మాయి కడుపు చేత పట్టుకుని కిలకిల మని నవ్వుతూంది. నవ్వుతూంది - తనని చూసే! "ఏమండీ!" అంటూంది తననే.

'హాట్! హాట్!!' అనుకున్నాడు గోపాలం.

'వాళ్లు - మీ ప్రామాణ్యం వాళ్ళా ఆయన-ఆయనా,వాళ్ళా విదామార్పింగ్లో కేకేరండి.' నవ్వుల మధ్య తునకలు

తునకలుగా చెప్పింది - బాలల కనిపిస్తున్న యువతి. పంచటి నేరేడు రంగు పైలు వెనక తెల్లటి నవ్వు సగం పగం దాచుకుంటూంది.

'హాట్ -' అని స్వగతంలో నుడి ద్వంగా అభ్యర్థనోయేడు గోపాలం.

ఉరికి ఉరికిపడి లక్ష్యవతి కొంప తలుపుల వేపు చూసేడు.

గోడెళ్ళ మాత్రం తాళం కప్ప నీటిలో కప్ప నీరు తాగినట్టు గుంభనంగా నవ్వుతూంది.

పిల్లగోడ మీద పట్టు జారి దూర్లు మేడమీంచి కిందికి పడిపోయినట్టు అని పించింది గోపాలానికి.

నవ్వుల పిల్ల ఇంకా నవ్వుతూనే ఉంది. చెంపలు పగిలేలా నవ్వుతూంది.

'దామిల్, దామిల్ - దామిల్'

అని అరక్షణం దామిల్ దండకం చదువు కున్నాడు గోపాలం. పైకిమాత్రం తనూ ఒక సారి సగం పవ్వేసి మిగతా పగం నవ్వుడం మానుకున్నాడు.

'అ - అ - అ -' అన్నాడు గోపాలం అతి ప్రయత్నం మీద. ఏమీలే అది కానీ అనుకుని మళ్ళి గొంతు పెగుల్చుకుని

'అ - లక్ష్యం పతాస్తే -' అన్నాడు. ఆ తరవాత ఏం చెప్పాలో తెలియలేదు.

గోపాలం గాభరా చూసి నవ్వుల పిల్ల మళ్ళి గోరే మార్చి నవ్వింది. 'మీ - మీ - మీ' అంది. కళ్ళు చికిలిం చింది. కారు మలుపు తిప్పినట్టు మళ్ళి నవ్వింది. 'మీ రొచ్చినట్టు చెయిలాను'

అంది. తల పక్కకి వాల్చి వోటికి పైలు అడ్డం పెట్టుకుంది. బ్రష్టి క్రింద నదిలాగ రవాణ్యంగా నవ్వింది.

'దామిల్ - దామిల్ - దామిల్'

అని ఇంకో అరక్షణం పేపు దామిల్ దండకం చదువుకున్నాడు గోపాలం.

ఆ పిల్ల ముఖంలోకి మళ్ళి చూడలే తన బూట్లకేసి చూచుకుని, ఆం చాచికి చూచుకుని, 'అ - అ - అ -'

అన్నాడు. పై సెల్ గొంతు పెగుల్చుకుని,

'అ - అ - అ -' అనే మేడపెట్టు దిగ నారంభించేడు. కిక్కి గదులు

స్కూలులో స్టాఫ్ చేసేడు. 'నో - నో - నో' అంటూంది మేడమీంచి

నవ్వుల పిల్ల. గోపాలం 'నా' అని

వేగంగా ముందుకు కనిగోసింది. 'నో - నో - నో' అంటూంది గుమ్మం

గట్టిగా. ఆ పిల్ల నవ్వులు ఇంకా పిల్లన గుచ్చుకుంటుండగా 'బాబోయ్ -'

బాబోయ్' అనుకుంటూ మలుపు తిప్పి

'పామయ్య' అని ఒక గాంతు గాతి పీల్చుకున్నాడు గోపాలం.

ప్రాముఖ్యం లక్ష్యవతిగారు కూడా దగాచేసేడు. నవ్వు అవమానాల పాళ్ళ

సేడు. మార్చింగ్ షోకి వెళ్ళేట్టు - మార్చింగ్ షోకి! ఎంతవని చేసేడు

లక్ష్యవతి! మిరచకాయ బట్టిలు పెడతా

దని వస్తే - అఖరికి అన్నాలో ఒక ఆడపిల్ల దగ్గర అవమానం చెందవలసి

వచ్చింది. దుర్యోధనుడు మయ సభలో భంగపడ్డట్టు పడ్డాను. రంగ మోహం

అదిని - నిలవలా నవ్వింది! నోట్లపూసు ఆ చెంపలు సాంగి అలకీమని మెరు

ప్పాయి. అదీ దాని తెుక్కు. పన్నగీ. దీనికి కబోయే మెగు డెవరో - నాడక

ఒక నాడు ఒట్టు మంచిందం పే దీన్ని చెంపలు కొరికే చంపేస్తాడు. చెంపలు

కొరికే చేసే చంపేస్తును. కాని, ఏమీ వాకు వెళ్ళాయి పోయింది. ఇంకో తీరు

అద్యుష్టం తొగుండిపోయింది.

స్కూలులో ఏ దార్చి వెలులగాం

మానుచుండగా ఇలా అరచింపు

కుంటూనే ఉన్నాడు గోపాలం. పిల్ల

స్కూలులో దాటి వెలులగాం

వచ్చింది అది వసే ప్రామాణ్యం

కూసు పక్కను కనుగొనింది

అంతో తొప్పోడు మూటల్చి.

అంతలో స్కూలులో వెళుతుండగా

వాళ్ళా వచ్చింది - ఆ పిల్ల

అందరితోనే కోరుకుంటుంది.

చందానికి నాలుకాల పిచ్చి

అని సాయంత్రం వాళ్ళింటి దాటా

మీదే రిపోర్టులు అవ్వారినాడు.

అదిదాతలూ అయితే కొంతవే పుట్ రిపోర్టు

(ఏకే మూవ్ మెంట్!) చేస్తాడు.

కోదండం ప్రామాణ్యం ఎవ్వరూ,

ఎక్కడా, ఎప్పుడూచూడలేదు. వేసినట్టు

వినిలేదు. కాని, వాడు రిపోర్టులుంటు

కాలా పెర్ఫెక్ట్ గా చేస్తాడని వాళ్ళారిగిన

వాళ్ళందరికీ తెలుసు.

కవేత ఏడు వద్యలు పోడినా పకే

వింకా. ఈ పూలు ఏడితొక్కేనా

డెస్ట్రో అదే పదివేలు అంటుంటూ

చందం ఇంటిముం దాగేడు గోపాలం.

కోదండం వాళ్ళక్క పిం పుచ్చుతూ

ఎరండాలనే ఉంది!

'కోదండంబండి? !' అంది

'స్కూలులో'

'చేడు'

'పాచ్చా!'

ఈ క్షేత్రం నల్లగొండ జిల్లా, దేవరకొండ తాలూకా, వరంపేట గ్రామానికి దగ్గరగా ఉన్నది. అరవైలు పాదపు గల ఈ కొండపైన స్తంభాకృతిలో ఉన్న ఒక గండలిల రెండుగా చీలి ఉంది. దాని మధ్యలోనే నృసింహ స్వామి వెలిశాడు. చీలిన బండపైన

నృసింహాకృతి తన వాడిఅయిన గోభువేశ భారణ్యకాపుని పీట్ర వేస్తున్నట్లు లీలగా కనిపిస్తుంది. భూపకంపన వలన దాదాపు 900 సంవత్సరాల క్రితం ఈ గండలిల చీలిపోయింది. అప్పుడే క్షేత్రం వారాయణ పుర సంస్థాపాతీత్యరుల విలుబడిలో

ఉండేది. ఈ వికసించిన వాడు దాని అంస్తావాదీశుని కలవో స్వామి కనిపించింది. అందమీద చీలిన గండలిల మధ్య వెలిసిట్లు చెప్పాడట. అతను భక్తుల సౌకర్యార్థం కొండకు వెళ్లు నిర్మించ సంకల్పించాడట. కాని, ఎన్ని మార్లు ప్రయత్నించినా వెళ్లు నిలవకపోయేనరికి స్వామికి వెళ్లు నిర్మించడం ఇష్టం లేదేమోనని ఆ కార్యాన్ని మానుకున్నాడట. ఇప్పటికీ అక్కడక్కడా వెళ్లు నిర్మించడానికి వేసిన బండలు కనిపిస్తాయి.

క్షేత్రంలో ఇంకా విచిత్రమైన వాడుక ఏమంటే, కొండక్రింద సాదరక్షలు నిడవకుండా గాసి, లేదా స్నానం చేయకుండా గాసి కొండ మీదికి వెడతే తేనెటీగలు కుడవాయట. స్వామికి మొక్కుకున్న వారికి కోరికలు నెరవేరతా యనుటకు నిదర్శనంగా అనేక కథలు వాడుకలో ఉన్నాయి.

ఈ కొండ మీదికి వెళ్లు రేచాగా, దారి మార్చుకుంటూ ఉన్నందున 500 సంవత్సరాల క్రితం పూర్వం కొండ మీద గల పరంపేట గ్రామంలో చక్కని శిల్పంలో ఒక అలయూష్టి నిర్మించి భక్తుల సౌకర్యార్థం ఉత్సవ విగ్రహాను ఆ ఆలయంలోకి కూర్చారు. శక్తి సంపాద మూత్రం కొండ మీద వెళ్ళి మూర్తిగోపాన్ని అతి కష్టంగా పూద దర్శించుకుని వస్తారు.

వ్రత ఏదూ మాను బహుళ సప్తమి రోజున ఈ క్షేత్రంలో రథోత్సవం జరుగుతుంది.

శృంగారం సింగరాచార్య

గోపాలానికి గొంతు తడారిపోయింది. పొద్దుట్లుంచి కలిగిన ఆశాభంగాల దృశ్యాలు వరనగా అతనితో కూగా సినిమాలా కడులుతున్నాయి. "డామిల్—డామిల్—డామిల్" అని నేవళ్ళంలోంచి బొంగురు గొంతులు వినిపిస్తున్నాయి. "నాన్నెవ్వ" అంటూ గొణుక్కున్నాడు గోపాలం. ఎండవేడికి న్యూటర్ వేగం పుంజుకుందే గాని తగ్గలేదు. ఊళ్ళోకి రాబోతూండగా తలనిప్పి అనిపించింది గోపాలానికి. కణతలు ఏకేయం. మెయిన్ బజారు మలుపు తిరుగు తూండగా ఎదురుగా వేగంగా వస్తూన్న భూతం లాంటి లారీని చూసేసరికి గోపాలం గుండెలు చచ్చిన చల్లబడి పోయాయి. 'మై గాడ్!' అనుకుంటూ వక్కకి తిప్పబోయేడు. కాని, అతని చేతులు అతని స్వార్థీనం తప్పిపోయాయి. "అమ్మా!" అని అరిచేడు గోపాలం.

ఎడం చేతో సిగరెట్లు తీసి పెదవుల మధ్య ఉంచుకున్నాడు గోపాలం. "స్వర్గా!" అన్నాడు. గోపాలం భార్య స్వర్ణ అగ్గి పుల్ల గిసి గోపాలం సిగరెట్లు వెలిగించింది. "అవునూ—ఇంతకీ ఈ ఏక్విడెంట్ ఎలా జరిగినట్లు?" అని అడిగింది స్వర్ణ. సిగరెట్లు మొదటి దమ్ము పొగ పదిలేడు గోపాలం. క్షణం ఉరుకుని, "స్టేపితుడి కోసం" అన్నాడు. "అంటే?" అంది స్వర్ణ అర్థం కాక. ఎలా చెప్పారో తెలియక ఉరుకుకున్నాడు గోపాలం. అంతలో స్వర్ణ అంది: "ఆ అన్నట్లు స్టేపితుడంటే గుర్తొచ్చింది—ఈ వేళ ఉదయం మీ రలు వెచ్చేరో, లేదో మీ కోసం ఎంత మంచి వచ్చేసరికి మీ రలు వెళ్ళిన రెండు నిమిషాలకల్లా స్వర్ణ మాట్లాడుతుంటే మాటా

శంకరంగా రొచ్చేరు. ఆ తరువాత—ఆ ఆశరవాత ఏమైందనుకున్నారా? రిక్ష్మి వతి వాళ్ళవిడతలోకూడా వచ్చేడు. ఈ వేళ అవిడ బర్లేడే అట. మార్నింగ్ షోకి మనల్కూడా తీసుకెళ్ళాంని వచ్చేరు. మీ కోసం ఎంత సేపు చూసేసరికి ఇంక షో బిగినపుకుండు వాళ్ళు వెళ్ళిపోయేరు. కొంచెం తేలుగా మీ తొచ్చినా సినిమాకు వచ్చేయ్యమని మరీ మరీ చెప్పేరు. వాళ్ళు వెళ్ళేరో, లేదో కోదండంగారు వచ్చేరు. ఒక్కడే రాలేదు. కూడా ఇంకో వలుగురు ఉన్నారు. చిత్తురు వాళ్ళు. ఏదో రివార్సులు ఉండటం. ఈ వేళ మిమ్మల్ని తెల్లారైనా పరే కలుసుకోవాలని కూర్చున్నారారు. మీరు మామూలుగా వెళ్ళి హాటల్ దగ్గరికి వాలుగు సార్లు వెళ్ళివచ్చేరు. అవునూ, అంతసేపూ మీ రెక్కడున్నట్టు?" స్వర్ణ మాట్లాడుతుంటే మాటా

వలుకూ లేకుండా తెల్లబోయి చూస్తున్నాడు గోపాలం. కదంలేడు, మెదలలేదు. గోపాలంవంక వింతగా చూసింది స్వర్ణ. "ఏమండీ— ఏమిటి? అలా అయి పోయేరు?" అంది. నవ్వాడు గోపాలం. ఎటో చూస్తూ, ఎక్కడో నవ్వివట్టు నవ్వేడు. "హూ. మనం అనుకునే దోకటి, అయేది మరదోకటి. వెదికే దోకటి, దారికే దోకటి. ఒక్కోసారి మనం కోరుకునేదే మనల్ని వెదుకుతూ వస్తుంది. కాని, ఆ నంగతి మనకి తెలియదు. మన వైరిలో మన ముంటాం. అభ్యష్టిచ్చి వెదుకుతూ మనం రై లెక్క తూంటే, అదే రైలోంచి మరో వేపుగా అభ్యష్టం దిగిపోతూంటుంది— మనల్ని వెదుక్కుంటూనే." గోపాలం మాటలు స్వర్ణకి అర్థం కాలేదు. అతడి భుజం మీద చేయి వేసి అంది: "ఏమిటో—మీ రనేదేమీ వా కర్ణం కావడం లేదు. ఒక్కోసారి మీ మాటలు తిరే అంత. అంతా అర్థం అయి పోతున్నట్టే ఉంటుంది., కాని, నిజానికి అసలేమీ తెలియదు."

గోపాలం మెడలోంచి 'కేడిరో' వేళ్ళాడుతూంది, తెల్లటి బాండేజీ చుట్టిన గోపాలం కుడివెయ్యి అందులో కాంతంగా విశ్రాంతి తీసుకుంటుంది.

ప్రేమనూత్రం
ప్రేమ తనను సమర్పించు కుంటుంది. దమ్ముతో, దేశ్వర్యంతో పొందేది ప్రేమకాదు.
—లాంగ్ సెల్

ఇంకోసారి సిగరెట్లు దమ్ము ఏళ్ళేడు గోపాలం. రింగులుగా పొగ పదిలేడు. ఆ రింగుల మధ్య నుంచి స్వర్ణ ముఖాన్ని చూస్తూ అన్నాడు: "అదే జీవితం!"